

**РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ
АПРИЛ, 2008. ГОДИНЕ
ПРАКТИЧНА ВЕЖБА ЗА VII РАЗРЕД**

Шифра ученика

Дате су супстанце **А, Б, В, Г** и **Д**. Резултате испитивања супстанци упиши у табелу 1.

Табела 1.

	А	Б	В	Г	Д
физичке особине					
растворљивост у поларном растварачу					
растворљивост у неполарном растварачу					

На основу добијених резултата попуни табелу 2.

Табела 2.

Тип смеше	супстанца-растварач
Хомогена смеша	
Хетерогена смеша	

Из табеле 2 изабери хетерогену смешу са поларним растварачем и одвоји цеђењем на састојке.

Коју смешу си одабрао/ла?

Која супстанца је у талогу?

Опиши талог.

Која супстанца је у филтрату?

Техника рада:

Укупно поена:

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ
АПРИЛ, 2008. ГОДИНЕ
ПРАКТИЧНА ВЕЖБА ЗА VII РАЗРЕД

УПУТСТВО ЗА ЖИРИ

Напомена: Ученик сам треба да закључи да као поларни растварач користи дестиловану воду. Дате су супстанце **А, Б, В, Г** и **Д**. Резултате испитивања супстанци упиши у табелу 1.

Табела 1.

	А	Б	В	Г	Д	
ф и з и ч к е о с о б и н е	чврста, плава	чврста, бела	чврста, бела	течна, жута	чврста, бела	<u>10x0,5=5</u>
растворљивост у поларном растварачу	+	-	+	-	+	<u>5x0,5=2,5</u>
растворљивост у неполарном растварачу	-	-	-	+	-	<u>5x0,5=2,5</u>

На основу добијених резултата, у табелу 2 упиши све парове супстанци који са водом граде наведени тип смеше.

Табела 2.

Тип смеше	Парови супстанци	
Хомогена смеша	А-вода, В- вода, Д- вода, Г-неполарни	<u>4x1=4</u>
Хетерогена смеша	А-неполарни, Б- вода, Б-неполарни, В-неполарни, Д-неполарни, Г-вода	<u>6x1=6</u>

Из табеле 2 изабери смешу са поларним растварачем чији се састојци могу одвојити цеђењем. Припреми ту смешу и процеди.

Коју смешу си припремио/ла?	<u>Б-вода</u>	<u>2</u>
Која супстанца је у талогу?	<u>Б</u>	<u>2</u>
Опиши талог.	<u>Б- бео</u>	<u>2</u>
Која супстанца је у филтрату?	<u>вода</u>	<u>2</u>

28

Техника рада: 2

Укупно поена: 30

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ
АПРИЛ, 2008.ГОДИНЕ
ПРАКТИЧНА ВЕЖБА ЗА VII РАЗРЕД
УПУТСТВО ЗА ЖИРИ

Потребно је:

Супстанце

- бакар(II)-сулфат пентахидрат
- спрашена креда
- кристал шећер
- уље
- кухињска со
- дестилована вода
- петролетар

Прибор

- сталак за епрувете
- епрувете
- кашичице
- крпе
- бочице са налепницама
- статив
- клема и прстен за левак
- левак
- филтер папир
- стаклени штапићи
- маказе
- шприц боца за дестиловану воду

На сваком радном месту се налази:

- 6 обележених бочица

A – бакар(II)-сулфат пентахидрат

B – спрашена креда

V – кристал шећер

Г - уље

Д – кухињска со

НЕПОЛАРНИ РАСТВОРАЧ - петролетар

- шприц боца са дестилованом водом

- сталак са епруветама

- пар кашичица

- крпа

- статив

- клема и прстен за левак

- левак

- филтер папир

- стаклени штапић

- маказе

Праћење и оцењивање технике рада

За сваки од правилно изведених следећих елемената ученик добија по 0,4 поена.

- одговарајуће количине супстанци и воде	0,4
- припрема апаратуре за цеђење	0,4
- припремање филтер папира	0,4
- поступак цеђења (сливање низ штапић)	0,4
- уредно радно место по завршетку рада	0,4